

सु.सि
१

उं नमो वृद्धाय ॥ मानुषं समवाप्य दुस्करां तैर्ले प्राश्रयं क्षणं मृत्यौ निष्प्रमिकारदारुणा तरे नि तं पूरसायिति ॥ पा
थेयं दमदासयममये येन प्रभूते कृतं संसारे यमनुप्रपातयति ता ॥ प्राप्य निद्रुः खानिते ॥ मानुषं दुःखं मवाप्य
विद्युत्सं पातचवहम् ॥ भवक्षये मतिः कार्या मवो यकारोषु वा ॥ मनुष्यत्वं समासाद्य विद्युज्वा होमि ॥ चंचलं ॥ पुराणमेव
च कवी तयतश्चिन्तामणिर्नराणां ॥ यस्यानुभावात्मानुष्यं प्राप्ते भूयोपि सांप्रतं ॥ पुराणं न दृढं यस्वेह्यस्माद्वेतुः सुखस्य ते
मानुष्ये यदप्ये श्रयेण भवता लय्ययुत ॥ सांप्रतं ह्यौदार्यं कृतो न्नति प्रभृतिभिर्युक्तं विचित्रैर्गुरौ ॥ तत्पुराणं सुहृदे
कमेव जगतां वभुस्वतत्मानोरेतस्मात्कृमिदं कुरुत्वमसकृत्सर्वार्थसंयत्करं ॥ तक्ष्मीनिकेतयदपाश्रयेण प्रो
प्तोसि लोकामिमं तं प्रभूत्वं ॥ तायेव पुराणानि विवर्द्धयेथान कर्षणीयो ह्ययं विषयः ॥ विरेमत पायतः कुरुत मुं पुष्या

गुरु
१

दारतरं दमयतु दर्दमविषयलोहमनलुरज्ज् ॥ भवतमुनीन्द्रवत्परदितादिरता ॥ सततं दशतिनयावदेव मरणादिरस
ह्यविषयः ॥ इति पुराणप्रोक्ता हनकथा ॥ ॥ तानि धिक्कर्मकर्ता युगरभुसमागमवक्षरामवाप्य मद्रूतमिमं सम
वेभ्यश्चंचलं ॥ प्रसमयूरेकवर्त्तविनिवाभयापहरे ॥ अणुतमुदुर्लभं क्षणमयी ह्युने चंचलं ॥ यदुर्लभं कल्पशतैरेतैर्केमी
नुष्यमष्टाक्षरादोषमुज्जतं तस्मात्प्रमत्तो भवति ॥ कार्यो हि धर्मश्रवणाय यत्नः ॥ यत्नवाग्रजतविन्दुचङ्कुले केशजा
लपरिवेशिते भवयोनविन्नयतिकर्मसत्यं तस्य जन्म भवती हुनि स्फुल्लं ॥ तस्मै रकगतैः ॥ प्रेतैः तिर्यग्जतैर्विकलद्विष्टैर्म
रगुरुभिः प्रत्यन्तैः ॥ कदकैरविक्षतैः ॥ मुनिसवितविप्रजा लोकेन वानृदि ते जिने स न च विबुधैः ॥ शक्यं यातुमुनीन्द्रवो
मृतं तस्मात्कृ कार्यं व्यवहृत्य सर्वसन्वास्वकार्यं परमार्थं धर्मश्रातव्यं ॥ स्वयं यतेन धर्मेण यस्मादतः सर्वगुरा भवन्ति मो

सु.सि
२

नीलवर्णरत्नजनयति सुधियामेतदादौ प्रमोदं श्रोतायाते तत्र श्रवणं वल्लुगुरु घनधानं वदति हन्ति चिन्ता ध्यानाव
साने सुदृढयति सकलं जन्म वक्रप्रवचनं निशेषात्तद्वै पकि विद्ययति सदा सर्वसंस्थानि ध्याने ॥ इति तीव्रभवप्रमवाय
दं दिशति निर्देहि सौख्यमनुत्तरं ॥ नदि च मेव मवेभ्यमुनेर्वच ॥ अणु तस्य प्रति निर्मलमानसा ॥ ॥ इति धर्मश्रवणप्र
सादनकथा ॥ ॥ यत्प्राप्य जन्म जलधेरपिया न्नियारुसा रोपयन्ति शिवमुत्तमवो धिवीजं ॥ चिन्तामणोरपि समभ्यधि
कं गुणो घेर्मानुष्यकं कश्चिद्विद्युत्तरीकरोति ॥ यो मानुष्यं कुशलविभवैः प्राप्य कल्पेन ह्येस्मोहात्पुण्यद्विगमिह न
स्वल्पमप्याविरोति ॥ साऽसा लोकात्परमुपगत ॥ त्रीवुमभ्येति शोकरत्नं हृदि गिवगत ॥ स्वगृहं सत्यहृत् ॥ नाकुशलो
कर्मयथै मानुष्यं लभ्यते पुनः ॥ अलभ्यमाने मा मानुष्यदुःखमेव कृतः सुखं नातयं वनास्ति नवमो हो स्थितः परं यथै

गुरु
२

दशक्षरां मानुष्यं प्राप्य न कुर्यात्कशलेव ह ॥ एकक्षरा कृतात्पाया देवी बोध्यमास्यते अनेकजन्म नैककृतात्पाया काप
नः सुगतौ कथा ॥ अतएवाह भगवान्मानुष्यं मतिदुर्लभं महार्दवयुगच्छिडकर्मशीवायं लोचसे ॥ ॥ इति दुर्लभमनुष्य
कथा ॥ अन्त्या नशयनासनसमुद्रं तन्मात्यवसनाभरणाणि ॥ कीर्तिरुत्तमगुणो श्रवणं वस्योतत ॥ कथितमेतमुशेष
॥ आज्ञा दीप्तिर्भोगसम्यक्कृष्टारूपोदार्यं वर्णमाधूर्यमाज ॥ साकशौभाग्यं कान्तिरोग्यमयुस्तन्महानादिष्टमिष्टं
लेख अस्वाक्षौ मानिनागा ॥ बहुकुसुमसिनेवासं वावपत्रं ॥ शोधं संगीतिगर्भं मधुपर्कद्वयं ॥ पुष्पमातायुवभ्यः भोजं
रत्नानि हारपूरनगरमहो देव लोक ॥ सवद्वत्तं च बुद्धैः कथितमिह कृतं दानकल्पदुर्मस्य ॥ यन्नीतोत्तमकोमलामहदत
प्रतिस्पृष्टं नेत्राः स्त्रिय ॥ वद्ध मेखलुरुत्थितोरुजघनविश्रुतसिकादास्ययान्ति विकंपितस्तनरा व्यावर्जितनूल

सुसि
३

तो तत्सात्सर्गकपाटपाटनयदोहनस्यविस्फूर्जितं **अथैश्वर्यमस्तोरनामितधरैरूपैः खलीनो मुखेनागैभिन्नम**
देश्वयन्तरववागधुनिधुत्रो धुयैः भूषैः साभारणैः ककुताजिह्विपुठैरभ्यर्क्षमातासदा तदानस्य फलं वदन्ति मुन
यः पूर्वो जितसोदराः हारैर्वज्रविचित्रहेमवलयैर्यत्पार्थिवभूषिताः केयूरैर्मुकुटैश्चरत्नखचितैः सिंहासनस्थाः स
यामध्यन्तः पुरिकाजनस्यविविधैः कीडन्निविक्रीडितैस्तदानस्य फलं वदन्ति मुनयः शादूतविक्रीडितं प्रासा
देमणिरत्नहेमखचितैश्चुवध्वजासक्तैर्वीणावल्गविवेणगीतमुदितैरत्नप्रभोद्भासितैः यक्षकौरमतेसवीसह
चरो यो विसहस्राकृते तदानस्य फलं वदन्ति मुनयः पूर्वो जितस्येदं शः दाता प्रियतममुपयाति जेनस्य सश्वत्ससे
व्यते च वह्निः समुपेभ्यसद्भिः कीर्त्तिश्च दिक्षु विसरभ्यमते यशोस्य तत्तत्पदं समुपयाति विशालदोतो भेदात्

गुरु
३

यस्य देवेष्वविकलविविधोत्तेकभोगास्य देवप्राप्योत्पत्तिम्विविधभवककुसुमितस्फुरितकल्पद्रुपेषु **इ** यानेषु प्रकारेण सुचिर
मति सुखेन तदनादिष्वखितप्राप्तेभ्यस्तृष्टरूपामरयुवतिजनैः सेव्यमानः प्रदानात् दानं **म** मम हानिधानं ननु गंवौराद्यसा
धारणं दानं मत्सरं तोभदोषरजसः **प्र** क्षालनं चेतसः संसारध्वपरिश्रमाय नयने दानं सुखं वादने **दा** नं नैक सुखोपभोगसु सुखे
सन्निवृत्तास्तन्निवे **श्री** लीसंगतमेखलाः कलगीरोत्तीहता **हो** कवूतः कर्णसन्नविशालनासकृतयनाः केशान्नसक्तम् **य**
दा स्य स्वयमङ्गनाः सुकृतिनामायातिपीनोरवः तन्माहान्ममुवाच संभृतफलं दानस्य शौद्रोदनि **प** र्यस्य तदहकारभ **सु**
रभि प्रेक्षन्निमग्नो तत्तं श्रीमकाङ्कनभाजने विनिहितं वभूक्तताम्रं मधु **का** मिन्वासयथोपनीतमसकृद्यत्नीयते कामिना
हे तु तडवदन्ति सुहृदमतयो दानं परं श्रयसः **इ** ति दानं गणान्निशम्य सौम्यप्रयत्नात्माकुरु दानं वयन्तं **वि** भवोग्रमहाभ

सु.सि
४

यत्तदुत्तमं नदि दत्तात्परमस्ति वभुरस्य ॥ इति दानकथा ॥ ॥ यदृश्यते जिगति वारु तं प्रियं वारु ये कले ॥ प्रियजने
विभवाः सुखं च तत्पुण्यं शिल्पिकृतमेव वदन्ति सन्तः ॥ कल्याणकारिषु रूषस्य तु पुण्यमेतत् ॥ अभ्युद्युतो न्न तस्मिन्
जयति किंचिन्नेनागाश्च पत्तिरथ संक्षुभितैर्वलौघैः ॥ उद्धृतमलविण्जितगात्रनशोभा ॥ पुण्याधिकाः क्षितिभुजो भूवि सं
चरन्ति ॥ कौशेयकासिकदुकूलविचित्रवास्त्रामृजावलीकनकरन्त्रविभूषिताङ्गा ॥ यद्वेचि देवपुरुषाः श्रियमुद्वहन्ति
पुण्यस्य पूर्वचरितस्य कृतज्ञतासा ॥ भायूः सूर्यार्घ्यमुकलैव जन्तुकान्ते वयूः ॥ व्याधितयं न वास्ति ॥ धनं प्रभूते परिवारसम्य
त ॥ भवन्ति पुण्यस्य महाविधाका ॥ यच्चैकवन्ती युर्वैस्तुरन्ते ॥ सहस्रैश्च समन्वितापि समुद्रसीमां मुखे तु जेधरित्री
तत्पुण्यं रत्नस्य फलविशालं ॥ विचित्रयद्वा यत्तु मध्यसंस्थितः सुरसुरेन्द्रादिसदानमस्कृतः ॥ यद्वत्तु लोककंठदिभूय

सु.सि
४

पु.सि
४

निजसंमदाभिति तदेव पुण्यतः ॥ यदेव नागा सुरसिद्धसंघैर्गन्धर्वयक्षोधिपकिन्नरैश्च ॥ संयुज्यते देवगुरुः स देवतपुण्य
रत्नस्य फलं विशालं रूपवीर्यं च शिल्पं च विदुः यविवसानरा ॥ परलोकमितीयान्ति कर्मवायुभिर्गिरिता ॥ पुण्यं नैव
मिहाभ्यन्तमनुगामिसुखोदयं ॥ पुण्यमन्तैरहायन्वान् धनानां प्रवर्धनं ॥ ये मेरुस्यपि वेगेन विकिरन्ति दिशो दशं
तपि पुण्यस्य भङ्गाय लं प्रलवायव ॥ सवर्जं सति लोद्धत निरंकुसविस्तरिणा ॥ पुण्यं नैव दमायाति चतुर्गसाग
रवारिणा ॥ यदि प्रकिरणाङ्गैः सप्रभिर्भोस्करानलैः ॥ क्षितौ वा दह्यमाना या पुण्यमेकं न दह्यते ॥ इति पुण्यक
था ॥ आद्योतिर्नष्टशोकः क्षतसकलकलितो च नानन्दपात्रं ॥ शोभां गच्छति धानं समुपचिनत्ता ज्ञानगात्रो यशः
यो तेजस्वी कान्तरूपा ॥ प्रवचनघोषेन चतुरादन्तमर्वेन्द्रियाणोऽप्यङ्गाधीमान् प्रदाता भवन्ति भगवतो बुद्धविन्द

सु.सि
५

स्विधाय यावन्नः परमानन्दो भगवत् **॥** सृष्टेः प्रविष्टेषु वा तत्कर्मैर्दिविभूतत्वे वनित्यन्तं तावन्निराज्या सत्यपि रूपं
रूप्य समाधिसम्यदखितं भूत्वा च सर्वसुखं अने जन्तु जगद्विषयतिरोहं प्राप्नोति बुद्धयः द्वाविंशता भूषिता **॥**
वाङ्मनः सत्सक्षरौ लक्षिते च क्रवन्ती भवेज्जितान्ते जितदोषशत्रू **॥** तथा गतायः प्रतिमान् विद्यते **॥** इन्द्रियाणां
सर्वेकस्य स्त्रीत्वदुर्गतिरूरा **॥** जन्ममानुष्यन्तवेश उच्चैरादेयवाक्यता **॥** जातिश्रुतिस्मृतिधैर्यसमिवाङ्कितस
म्यदः स्थानेषु भिनिवेशश्चरागादिभिर्निराधत्ता **॥** सन्धो धिरिति जायन्ते विशेषाः साधुसम्पत्ता **॥** विधाय
बुद्धप्रतिमां स्रूयं वा प्रोरोना सदानयातिदास्यं नदरिद्रभावं न प्रेष्येतां नपि वृही न जन्म **॥** नापि वैकल्पमि
न्द्रियाणां **॥** यो लोकनाथ प्रतिमां करोति **॥** **॥** इति विम्बकथा **॥** **॥** तानागन्धैः सुगन्धैः स्नययति सुगतेषु

गुरु
५

अधुयाङ्गः रागैः यावापूजां करोति प्रमुदितमनसा श्रवणदिष्य शब्दैर्मन्दा किंसां विजम्भन् कनकमयसराजस्य किञ्च
हरेणु व्याप्रायां स्तानि सोऽन्ने सकलकल्लिमलक्षालितो याति मोक्षं **॥** दिव्यस्त्रीपीनतुङ्गं स्नानं जघनाद्यनाद्यात
विधाभिनायां जम्भज्जासु नदा कुम्भतसुरगन्धक्षिपत्य **॥** मन्दा किंसां सुरैः प्रातिदिनमुदकक्रीडया यदमन्ते
तानागन्धोदकेन स्नयनफलमिदं बुद्धभटारकस्य **॥** सुगमदवन्दनकुङ्कुमसुव्यरसं सुरभिर्मनोरमासितिसितारु
णपीनरूपि **॥** स्नयनमिदं यस्वविदधानि मुनेर्भुज **॥** स भवति दीनमानसमन्तो जगुरस्तमताः **॥** इति स्नानक
था **॥** **॥** मञ्जुद्वा रावली सिनी करकचरादौ एषु विस्फुरितो यस्फोतस्फुटपङ्कजा सुरयतिर्मन्दा किनीङ्गी हुते
कान्नाभिः **॥** सरविज्वलाभिरसकृत्कोनमायादराजगन्धोदकवाद्यधुपकुसुमसुगन्धदावात्कृतं यथाजावत्

सु.मि
६

वर्नीवियतिगतघनैः कङ्कुमाभः प्रवादेः कर्षणमोदमद्भिर्मलयजसुरभिः **इतिवशीतेयुतायां** **राज्ञायावद्भू** सौर्य
परमनुभवमोदते सुदर्शभिः तन्नागा कङ्कुमादेः गुणमणिं नयः चैत्यभट्टारकाय मृदङ्गवीणापट्टघटानैः
कृत्यनुपूजासुगतो नमानं **भृगोतिशब्दानुसुरमानुवाणां श्रोतश्चदिव्यं तमते विशिष्टं** **इति कङ्कुमा**
दिकथा **गजतुरगयदापतिस्पन्दनैः सप्ररत्नैर्वज्रतिमुनसहसैर्व्याम्त्रियचक्रवर्ती शशधरपरिवेषछत्ररु**
द्राक्तयादमुदपि फलमुदारं छत्रदानात्पुस्तं **वाचा तव तानि वक्रवरा व्याहोत येषां कतेनातावरी सुग**
म्भिभूरि सुमास्यासनविकि कृतं **छत्रं तु विचित्रं पट्टसहितं चैत्यायया पछति प्राप्नोति क्षितिपार्वितं स**
दिवतुर्दीपेश्वरत्वं कुरुं देम छत्रनिरस्कृतार्क किल यः **श्रीमद्विनीतद्विवस्वस्वभावदुरन्तभूषणवराः श**

गुरु
६

कुदिविस्पद्भिः **चतुर्दीपकचक्रवत्पवति या यस्तान्निखिली लयान्तागतधातुचैत्यकुसुमछत्रप्रदानात्सुते** **इति छत्रकथा** **सदे सुगत** **संयदा संयदि सम्प्रतिष्ठाभुवि युका सितयशाभवत्सारवत्सत्त्वभावाश्रयः** **समुत्त**
ततरस्थिरपुहति संयदा संश्रितो जिनप्रकृता जनेन यदि धातुरारोप्यते **शाक्री समन्तादावगम्य लक्ष्मीदीप्याश्च भू**
त्काचतुरो नरेन्द्रा अन्ने विशुद्धं पदमाप्नुवन्निधातो **समारोप्यतो जिनस्य** **दृश्यन्ते कान्तिमन्त्रः शशधरवदना**
सन्बो दीर्घनेत्रा **भर्ता जस्मिन् लोके च न कनकप्रभाक्षान्ति सौरभ्ययुक्ताः पृथ्वीपचपि राजजलनिधिवसता पा**
लयश्चक्रवर्ती **तत्सर्वं उद्भू विन्ने भवति तनुभूता धातुसमारोप्य भक्त्या** **इति धात्वावगणयणकथा** **भवति क**
नकवर्गः सर्वरोगैर्विमुक्तः **सुरमनुजविशिष्टश्चन्द्रवद्विप्रकान्ति** **चतकनकसमृद्धौ जायते राजवशे सुगत**

मु.सि

वरगृहेसिन्धराडलंकरोति। यि प्राप्नुवन्ति सहस्रैव जनाधियत्तं दीर्घायुषोविविधरोगभयैर्विमुक्ताः। खट्वस्यनेसि
भुवनत्रययुजितस्यैकत्वाभवन्ति कुसुमेः सहस्रराडलानि। दानं गोमयं मसुतां च सहितं शीलं च संमाज्जनं क्षान्तिः
कृत्वा यि पीतिका नयनयनं कार्यं क्रिया स्थापते। आनतक्षरां मेकचिन्तकं प्रज्ञासुरैस्त्वोज्वलायता यममिताः
षट्पक्षभते कृत्वा मुनेमराडलं। दिव्यैः सुरैः सकलभोगवरैश्च युक्ताः न्याभवन्ति कनकाधिकवान्वर्णाः यद्वा
ननास्त्वविकृताः विशालनेत्राः पुष्पैर्गणस्य विविधैर्वसुधां विचित्रं। इति मराडलकथा॥ ॥ कान्तायाणि
मराजयत्र विद्वतां सदृशं गत्वो ज्वला। स्वादुस्वर्शं सुखी सुराः सुर्यैर्यदेव लक्ष्म्यारकैः। भास्वत्काञ्चनभाज
नेपुनिहितामग्नन्ति दिव्यामुधाम। बहुद्रुप्रमुखार्यसंघविषये त्यक्तान्नदानास्फलं। मे आनः सहर्षिकरैः स्मर

गुरु

रिपुनिजिर्त्येव ज्ञासने क्लेशाशीर्नापयोदुरन्तविषयानत्र श्वरो दुर्जनात्। स्कंधारातिमपि प्रसज्य सुगतौ मृत्यु-
ञ्जनीत्यावसे प्राप्ता। सर्वरसाशुभोगवसिता साय्यन्नदानोदया। स पूर्णसर्वोद्गममन्त्रितं च मन्त्रुवा प्रतिभान
युक्तं। आयुर्वलं वर्णा मुदाररूपे प्राप्नोति विद्वानशनप्रदानात्। निजिर्त्येव ज्ञातुं वलवीर्यं युक्तान् लक्ष्मीसमासाद्य व
येन रेखा। स्वादुतिभोज्याति समाप्नुवन्ति भोज्यप्रदानाद्भिः सदा तदेतत्। इति भोजनकथा॥ ॥ प्रेक्षेत्री
मराजगद्गलं यत् यस्मै रामानुगं काम्यं काञ्चनभाजने विनिहितं प्राप्ते यमिसुं मधु। किञ्चिन्नामुविहो च न
प्रयत्नमाप्रयत्ति पीयते सङ्गीतं। ध्वनिसंगतं नरवरैः स्तत्त्वा नयनाम्लं। पद्मे रूपेन्द्रनीलप्रवलमणि
विजैर्भोजने। सातकोमौ दवा दिव्याः कृताभिः। सुनकरसभरत्ना प्रवक्षुस्थलाभिः। यानं प्रीतिप्रसक्ताः सहस्र-

सुसि

धुमधुरमो धवं वापि वन्ति प्रोक्ते प्राज्ञैः फलं तद्गुणानि चिंतयन् गणयन् दानं स्मरन् यत्प्राप्तं वर्णगन्धधूमधुतिगु
णयुतं कल्पिकं भृङ्गितासि जलपाद्यातोऽथ वा तेषु समनचतुरपिष्पली खराऽचुराः प्रोक्तास्तथभिन्नेऽशिशि
कराश्चोभोजने संस्कृतं तद्वत्वा संघाय भक्त्या भर भवनगतो दिव्यमाप्नोति यानं ॥ मधुमधुरमुदारमादरेण
प्रवरगणाय ददाति यानकं यदिविभूति सरोरेव वानमर्घ्यं पिवति चिरं प्रवराङ्गं नोपनीतं ॥ इति यान
कथा ॥ ये नीलपीतहरितारूपाश्च विचित्रवर्णा यमेदं स्मृतौ ज्वलन् वस्त्रमाहं यच्छुनितलोकगुरुवेशगणो
त्तमायते प्रायुवन्मभिमतं प्रवरगणेश्वराणि ॥ यः संघाय सैव गणानां प्रवरयश्चाहो भक्त्या वीवमालां प्रददाति
॥ स प्राप्नोति श्रीवसनं वस्त्रं वीरं कृपाय प्रतियक्षं ॥ दत्त्वा सति ज्जा विचलवक विरचिमाती ल

गुरु

पीतावदनेरनेरनेश्वरमे॥ सुरविरवसनेश्वरी चारुमादिकं कामुक्तवस्त्रं सुगतगणायामिरूपामनोज्ञास्त्रीवस्त्रं
लंकृतान्नाभवति यदमतिः सर्वधर्मे श्वरः सा॥ इति वस्त्रकथा॥ शक्राधिकाप्रवरभोगसमन्वितास्त्रियये तु
कान्तिवपुरुषो वरकीर्तियुक्ता॥ शक्रानविजितपरमसासततं भवंति संचस्पये सकुसुमे प्रकिरन्ति पूजं॥ नीताम
रप्रवयतु ह्यशरीरगन्धाविरव्यार्तकीर्तिविमलायतचारुनेत्रा॥ एतौ यमातुविरवरन्निमनुष्यभूता दन्ताजिनेषु
वरधूपमुदारगन्धं वेदूर्यमूक्तामणिभूषिता द्वौ कौशेयवस्त्रा ज्ञात सर्वे चायानरे नमाः सर्वजने रूपा भवन्ति
संखे सुरभिप्रदानात्॥ रोगादिभिः प्रबलदुःखकलैर्विमुक्तास्त्रिगधाना॥ कनकतुल्यमनोज्ञवर्णाः राक्ष्यं हि ये
विगतकण्ठकमापुवन्ति भैषज्यदानविधिना तदुशन्ति संघे॥ इति पुष्पादिकथा॥ यज्ञक्रवर्ताश्चि

मु.सि
८

पियप्रधाने॥ कृताञ्जलिं कृत्वा हारुगणैः॥ भक्त्या सुमुहूर्तं वद्वत्स ते तदुद्रप्रनामा कथयति तत्रा॥ ये ज्ञानमात्राप्र
भूतां प्रयाति श्रेष्ठे कृते जन्मसं देवयेषां॥ हस्त्यश्वयानैश्च यरिभ्रमन्नि कृत्यानु ते श्रेष्ठतरे प्रणामं॥ यथयति यशोध
स्तेश्रेयो विवर्द्धयति युतिदृष्टिदुरितं सर्वसर्वज्वा विमया इति॥ सुगते नियतां लोके नृणां॥ करोति च स नृकिं य
लति वशिवायान्तेऽवश्यं मुनीन्द्रनमस्त्रियावकी नृपो यद्वलकीर्तियुक्तो द्वात्रिंशता लक्षणा भूषिताङ्गः॥ संजा
यते वै क्षितिपप्रधानो बुद्धप्रणा तादृक् फलं तदुक्तं॥ एवेव बुद्धगुणो मन्त्रा मन्त्रा कायत्वमभङ्गुले उद्रप्रमामात्को
विद्वान्कायकर्म सदा चरेत्॥ कलन्त नमः कुर्यादृष्टादुरतः पुनर्भववाङ्गीतः॥ कृतैकनमस्कारं भवपायारम
बाययेद्भुतो॥ इति प्रनाम कथा॥ ॥ नाता सारङ्गं रूपप्रभवमृदुमहद्भोमसश्चाद्यवस्त्रा हेमनैर्गर्भगेहे

गुरु
८

पियतमवनिता वाद्युगोयगूदा॥ यत्कीदृ निक्षिती शवि विधरत्नसंवेरन्तयाने॥ समृद्धा सुत्पादुज्वाहिका
याः फलमतिमधुरं भिक्षुसंघोपिताया॥ ज्वालारङ्गविकसद्दन्तोयगूढां भीमस्वतां सिसिरशीतविना
सकर्ता॥ उज्वाहिकां मुनिवरप्रवराय॥ दत्त्वा दीपप्रभो भवति देवमनुष्यलोके॥ गंधर्वा सुरकिर्त्तनैः सह चरीरे
दीप्यमाना नता विद्युत्ज्वालसरद्धसङ्कशदशा॥ कान्ताभिरालिङ्गिता॥ स्वर्गे यदि चरन्ति दीपप्रवपुषो लो
हायमानाः सुरास्तद्वत्पार्यगणाय शीतसमये रोज्वाहिकां श्रद्धया॥ जित्वारिपूतये गर्जवायुक्ता नृपृथ
समन्तादनुशासयन्ति॥ दीपानना हेमविभूषिणी उज्वाहिकायाः फलसेवतेषां॥ ॥ इति उज्वाहिका
दातकथा॥ ॥ धरो चरति रस्कते परमदूरदेशस्थिते॥ सुश्रद्धमपि वलुरतिमिरोत्करैरावृतः॥ करा

सुसि
१०

यश्च स्थितं यदनिहृद्भिर्दृश्यते दृश्यते सुगतं तस्य दीपपरिवोधनात्कले बुद्धत्वं स सुगतः प्रदीपकेन व्याक-
षीन्नुनगरावलम्बिकायाः कोदद्याद्गवतिनप्रदीपमात्रं प्राप्यार्थं निमज्जमुनीन्द्रलोचनस्य । इ-
त्युक्तं यद्विहितं दृश्यं यद्विनिर्जनाः । जितप्रदीपमालास्तत्कले मुनयो जगुः । दृश्यन्ते ये क्षितीशाः
शशधरवयुषो दीर्घनीलोत्पलाश्च । देवा यदेव लोकं वरकनकनिभाभासयन्ति स्वकां न्याजाय
मुक्तावनीमणिः किरणशतैर्भास्यत गाभ्याति तत्सर्वदीपदानाद्भवति तनुभृतां शाक्यसिंहाय भक्त्या लो-
के यद्भान्ति मत्स्याः कुवलयनयका मुक्तावो हेमवर्णाः । शक्रो यदेव राजदशसतनयनो भाति दीप्यासनस्थः । य-
द्ब्रह्मावीतृकासः प्रवरसुरनमो भाति दिव्यैर्विमानैर्दत्त्वा तद्दीपमात्रं प्रभवति बहु फलं शास्त्रवैतनराणां

गुरु
१०

॥ इति प्रदीपकथा ॥ सर्वैर्नरस्य वरहत्पतले सुरेन्द्राः संगीतिगर्भजयजीवगिरारत्ननेशुद्धान्वार-
यनिताभिरुद्गीततापाश्वर्यगुह्यैर्दृश्यं यति संचविहारदानात् । बुद्धप्रयोदतरवापि मुनेरशेषमारोप्य सार्थं यति
संचविहारहेतोः । यज्जागृतोऽपि वरवैः स्वयतः स्थितस्य पुराणाभिवृद्धिरूपविप्रभप्रमाणाः । प्रजावजप्रहारप्रविदरि-
तकलिक्ष्माधरस्य प्रमादात्संचयभ्ये हि स्य सर्वोपकरास्तु भगवो विहारकरोति प्राप्तादेवै जने प्रवरमणिमय-
स्तम्भभिर्नेत्रयाभिः सार्द्धं सर्वैर्नरस्यैर्विरमभिस्मृते देवलोके सत्सु । श्रीमद्विज्ञानवरपद्मचित्रवसुनीहादि-
संस्थपितभिर्निगृह्य प्रधानैः । इत्या गणाय गुणिते प्रवराय शाक्यसादरन्तमधिगच्छति वै जयन्ते ॥ ॥
इति विहारकथा ॥ पर्यङ्कविहारसमाप्तं तत्तुलिकासुसीमन्निनिद्यनपयोधरपीदिताङ्गाः । सरोरते क्षि-

सु.सि
११

ति भूजातिशिये **॥** दने शय्या सने सनित दोष गणो न माय **॥** दिव्य स्त्री वारुकाणां कलरव कलिते चित्रवस्त्रा
रतायां सप्यायारत्नमप्या सुश्रमियरिमरा मोदवत्पम हत्वा **॥** कान्ना वाहु प्रधान श्रिरमसरपुरे निर्भयस्तत्रो
नियजशय्या सनानां फलमिदं मुदितं भिक्षुसंघायदाने **॥** कर्पूरचन्दनवरागुरु सिद्धिगात्रोदिव्याङ्गनास्तनय
गात्तरवर्तिदेहाः तित्पस्वयान्निवरवस्वसुभूतिकायां स्मरणायरात्रसयनासनदानतस्तत् **॥** **॥** इति शयना
सनदानकथा **॥** **॥** यद्वाप्याश्वतुरो विजित्परमसायातो मद्योत **॥** सुरमा स्वातडि दशाधिपाच्चमुदितोत्तेभय
वर्द्धासनं **॥** सप्राह्मद्विराप ज्यैरतुराया तासाया तन्दिरेतत्तात्रयुतिपाचितस्य महतो दानस्य विवृण्वत् **॥** तप
वचगुह्यो गतिदुष्कालदिभेदा **॥** पृथक् पृथक् फलान् न सा द्विशिष्या जायते नृणां **॥** इति नानाः कवलदेहसमा

गुरु
११

नवर्णमर्त्या **॥** सदा विमरदृष्टि विशालवक्षा दानात्मनुष्यगतिकेषु समापुवन्निरम्यातियातसयनासनभोजना
नि **॥** रत्नानेषु यन्नरवराप्रदिसन्निदाने दानेषु दुर्बलधनेषु रुपात्विताये **॥** तद्विहिते समधिगम्य नरेन्दु तुल्या **॥** की
डन्ति तिममुदिताः सह पुत्रस्थिते **॥** चन्द्रवनायुवरहेह विशालनेत्रा वालार्क तुल्यवपुष सुभक्तिर्नियुक्ता **॥** राजन्तर
विगतशत्रुभयं लभन्ते सर्वहितस्त्वगुरुमात्तनतेषु दानात् **॥** यद्वा धन्ति क्षितौ शाहय रथकलितिभिर्वत्स्यमानाज
नोद्येः छत्रैः सौवर्णदण्डैः **॥** शशिकर सदृशैरुर्ध्वतीक्ष्णार्कपादा **॥** राजा चक्रवर्ती वरनृपति शतैर्योति सार्धं पृथि
व्योक्षत्रैः सम्यक् तदेतन्प्रबलवुद्धे **॥** फलेशो धिते दानवीजात् **॥** मास्वातामुद्गु दानाक्षितियतिरभवत् **॥** यद्वा दान
दशो कोराजा वैको सखा विदशयतिरभूत् **॥** यच्च सारप्रदानात् **॥** विनाख्यः क्षीरदाना मभुपनशयुते क्षीरदोष

सुति
१२

यदन्वाष्टाष्टवैक्ष्मायतिन्वेसुरयतिभवनेसिंहतासाधियत्वे॥ इनेव हृषिनेव तद्वदुफलेसत्याजहीनेधनेक्षिप्रं व
त्वजकराककाकतलेक्षेत्रेक्षितेवीजवत्॥ गदेयसोमसहयतेपात्रेगुणालकतेदानेस्वल्पमपिप्रयातिव
हुतांसवटगोधवोजयथा॥ ॥ इतिक्षेत्रकथा॥ ॥ योधर्मरत्नंलिखतीहतिस्मृशोतिनचिन्तयनेसदे
वसमावनायादिवात्रकुर्याज्जतिस्मवत्तलभनेसनित्यं॥ यदेवलोकेवरकंत्वरक्षाःसर्वार्थसंसिद्धि
राभवन्ति केवनेमानांसुखहेतुभूतास्तेजाप्रदानस्यफलंविशालं॥ यद्र्भयानपुष्टिमेतिशुविभि॥ योनीयमा
नोरसैःवात्ययन्मधुसर्पिषीरयिवतिक्षीरं वकलेपुन॥ भिन्नेन्दिवरकेशघुतियुतवानज्वययौवने वृद्धत्वेवय
थेप्सितंवररसंतज्ञोप्रदानोद्भव॥ सिंहसनेप्रमुदितोरविवरकृणाय॥ भक्त्याददातिविधिवत्स्वतुयसदाता॥

सुति
१२

सिंहसनानितभनेप्रवराण्यभेद्यं वनासनेवसुरयन्नगसिद्धिवत्यं॥ सौवर्गापात्रेसततेनरेन्द्रायक्षीरमश्रुतिर
सादियुजं॥ तक्ष्मसिम्झाञ्जनंरालभनेपद्यानवासनमहिषीपुदानात्॥ यानपुदानेनसदातुराणोसुदुर्व
स्तानावहतेनचैव॥ समानतावैकुरुतेगुरुणा॥ अद्विसमाप्नोतिनचसुतेन॥ अश्वैर्विचित्रैस्सततेभवन्ति सु
वर्गायत्रच्छुरितेनरेन्द्रा॥ अरुणावगच्छन्ति सुदुरदेशानपुदानातुनेदेवमत्या॥ हारार्द्धहारकरकैरुयेताः
कीडन्तिदेवेषुमनोउवर्णा॥ सार्द्धं हि यत्र जिशाधियेननिःसकृदानात्प्रवदन्ति सन्त॥ भोतात्समास्वासयतेसदे
वधीरान्तरोवाकप्रतिपादनेन॥ सर्वैर्नमोःपरिभूयतसैर्वाक्यंनित्यंमधुरंश्रुति॥ ऐकारयान्तीहजिनस्यवा
कौ॥ क्लेशारिभागंभुविधर्मधातुंन॥ संसारसौख्यंत्वन्भूयसर्वधर्मेश्वरत्वप्रवरंलभने॥ प्रतिश्रयनेयेप्रति

सु.सि
१३

सन्निभसन्निभः सर्वत्र काले मयी दितानि निया नाके सनतप्रहृष्टाः। शक्रेण सांघे च सदारमने। यरोपयन्ती हसुकानना
निवृक्षाश्च यस्यागिरागश्च वयुवापितेयान्निदिवं मनुष्या उद्यानमाहम्वहुभोगयुक्ताम्। कर्वन्ति सेतुविषमेयदे
शोपात्रीयमध्येपि च ये मनुष्याः। स्वर्गसदाभोगसमन्वितं हियात्पूजमन्नेवरहेमगात्रा। वायीतत्रागानि सु
शोभनानि कृत्या नराः स्वर्गमवाप्नुवन्ति। देवलोके वमनुष्यभूतोः राजानिरस्यानि सुखावहानि। कृपान्महात्स
त्वसमाश्रयाश्च वातातपत्रागानि मित्रभूतान्। हेकारयन्ति प्रवरा मनुष्याः। तदेवभूतोः सुखिनो भवन्ति। छत्राणि
येवाप्रतिपादयन्ति सूर्याद्भूता येन सुदुःखितेषु। छत्रोपमास्तजितशत्रूसंघातुभवन्ति निर्यवरसौख्ययुक्ताः। या
दाश्रपरिचमुपानहो वसर्वेषु सन्ति पुदिसन्निभत्वा। यानोन्नमैस्ते सुचिरं प्रयानि देवेषु मभ्येषु मदीपयन्ताः। सयद

गुरु
१३

न्निधेजिनेवरंगुणाकीर्तनेन कायप्रणोमक्रियावगुरुश्च सर्वान्। समानतां गुरुकृतान्मा प्रवन्ति जातिन्तथैव
वनप्रतिसंविदश्च। मदङ्गवाणा यरहादिभिर्युक्त्वा सुगतोन्नमानाः। मनुष्यभूतोः सुमनोज्ञवाक्याः श्रुतानि
शब्दास्तुमनोज्ञरूपान्। यष्टिं समागययति प्रहृष्टः छत्रं च घराहा सुगतस्यैवेत्ये। छत्रावली स्वाकुरुते सनतक्षी समा
प्रोतिनरो विशाला। मनुष्यभूतो भुवियः समन्तादीं शत्वमाप्नोति चलेन युक्तः केयुरमुक्ताभरणैरुपेनाभूमिप्रदाना
नदुःशन्ति संनन्। विस्वकरोति प्रवरं जिनस्य स्मृणं च वा छत्रवरैरुपतं। वातुं समा रोपयती ह्यश्च स्वर्गसमा प्रोतिनर
सुतेन। येवद्भुमुदिस्य महान्नानि त्यक्त्वा कर्वन्ति मृद्गोमयलेपनानि। सुखं कृतं भोजनपानकं वा यच्छन्ति ते राजवद्वरभ
न्ति। दीपानदानान्निविधौ श्वगन्धानुष्णानि धूपं गुडधानकं यादिशन्ति संघस्य तथा च हेमं भवति ते राजवद्वरभ

सु.सि
१४

युक्ता। **सू**याङ्गोधातुवरं विहारं यशोधयनीहरनराः प्रयत्ने। **नि**र्माह्यनेम्यः च ससुद्धरन्ति ते हेतवर्णाः सुदृशो भवे
ति। **उ**ज्ज्वलिकां यप्रदिशन्ति सद्वाः शीतागमेव स्वमथापि गेहं **प**ानं विविचं वरकस्य कवा ते जन्मभूमौ सुखितां भवे
न्नि दीर्घायुरेव भुवि सर्वैरुजाविमुक्तिः। **प्रा**प्नोति सौख्यं सतुलं सततं प्रहृष्टः। **दे**वोद्भवानि विविधानि सुखानि
भुक्ते प्राणानि यातविरतः। **व**त्तु यस्तु विद्वान्। **हृ**द्यापरस्य विभवं वकरोति वीर्यं गुप्तिश्च यः। **क**रुते परिरक्षार्थं
या प्रोभसौ द्रविणा संयतमयमेयां सर्वैस्तु तस्करनृपादि शतैरर्हय्याः। **दा**राभ्यः परस्य परिवर्जयती ह्यसौ दारान्
सौ लभते येवमनोरुपात्तः। **दा**वृद्धवेनो ह्यथा हि गन्धो मनीजो जनस्य कदाचिदेव लोकस्यैव भवति विश्वस
नीरुवती लोकलस्यैव रूपे सततं प्रयति। **त**द्वन्मनुष्यस्य दिवा तिगन्धामुखादसभ्यं तु न वक्तव्यं च। **य**न्मि

गुरु
१४

वसन्ति नृपते श्वपूजां भक्त्या न्वितं पुत्रकलत्रभृत्यं भोगानुदारान् सुखमयमेयं प्राप्नोति नित्यं पिण्डनादि मुक्तः
आनन्दशब्दं सुधुरं शृणोति वाह्यानि तिसृषु मनीजकानि। **दे**वेषु मर्त्येषु च जायते सौ पारुष्यवाक्यादिर
तो नरो यः धर्मार्थसत्यनिरतः खलु यस्याशां लोके सदा प्रियतमो भवती ह नित्यं। **स**ंपूजनां सलभते वरन्त
जाते र्या यातुतो विबुधलोकमनन्तसौख्यं। **स**ती वरागो भवती ह नैव भोगैरुदातेः सततं च युक्तः। **आ**देय
शकाः। **वृ**थ कीर्तियुक्तः। **प**रस्वभट्टभावि गतो ह्यिदं प्रासादिकं त्वलभते स नित्यं स्फीतं सुखं राज्यधनादि
लोके ब्रह्मत्वमासादयती ह सम्यक् मैत्रस्य विजयवशात् मनुष्यः। **स्व**र्गाय वर्गं समवापुकां मैत्रैस्तु नित्यं
समुपार्जनीयाः। **अ**स्ति त्वदष्टिः परमो ह्यस्मात् सर्वस्य सा वैकुण्ठलस्य मूलं। **शु**क्लानिराकृतमतेन विज्ञो हती

सु.सि
१५

ह्युपपन्नदाम्भवनत्रयसौख्यकारितस्मान्नेराविदुषासततेइतिव्याशुद्धसमस्तगुणारत्ननिधानभूता
शुद्धाशुभस्यजननीजननीयथैवसेवादितामनसिमावृजतेर्हियशेषः शुद्धाकरेणारहितोनहितोयो
धियक्षःसद्गुणैरत्ननिकरग्रहरोसमर्थः भूयोयथाविषयादेश्वर्य्यफलातिनज्यमाप्नोति श्रद्धाद्विद्या
विभ्रष्टोनतथार्य्यफलात्यवाप्नोति तस्मान्नेराविदुषासुगतादिकेषुकार्य्यस्मान्नयसदनसततहितेषु
निःशेषदोषसमतायनवाच्यदक्षिणश्रद्धायथादहतिदोषगणसमस्तदीनाः कवासोमूढकपाहाडि
तयानयः दर्शयन्तवलोकस्यज्यदातुःफलमीदृशदग्धरधुनसमूह्युयाः प्रतिगृह्येतोपमोक्षेक्षुकाः स
खशुद्धिहताभ्रमन्त्रियदमीदेहीतिवाडुच्छ्रिताः दुःप्रज्ञतसामेयानिवहाव्यावृत्त्यतिष्ठन्त्यपिप्राप्याऽत्यं

गुरु
१५

सकृदप्यसीभिरसनंदनेनकसौचवः सुवीमुखकहरोदरादज्यगात्राः केशाम्बुजविकारेपरिवीतभासः प्रेतास
दासलिललाहसयायदातोस्तनानद्यानविकतनफलवन्निःशानेसर्वसुखमहाभयहरभोग्यमहावार्थदंनाना
कारविशालयदः सर्वगुणालंकृतस्तस्मादानमतेदोषसमनेससारचोरायदः शुनृध्मावसुशोवनेशुभकरं कथ
नेरायन्ततः ॥ इतिविविचित्रकथा ॥ संग्रहश्लोकाः ॥ पुरापीताहंतश्रवणदूतभंभागपुण्ययोः विम्वरना
नतथागन्धर्वधोश्वरोयणः मण्डलभोजनेनानेवस्त्रं पुण्यादिवशेन प्रणामो ज्वालि कोदीपविहारसयना
सनेः क्षत्रविविचित्रैवान्नइत्येतावदुधाभ्रसमकथा द्वाविंशोक्ताभूयोदानस्यवर्णनेः यथाहिपूर्णाः सभुजङ्गमोद्भू
प्रकृतशारवश्चसकण्ठकोद्भूतः ॥ अनेनविनेनकलेनचन्वितः तथाविधः शीतपरासुखोजनः ॥ त्वरंदरिद्रोपि

मुनि
१६

शीलवान्मवेन्नरार्थवानप्यलंकृतो गुरौ॥ दारिद्र्यभावेऽपि हि सज्जनस्तु तोरसो गुणानाममृतेऽदिशिष्यते॥ सस्मान्
नयन्निगुरवो गुरावन्नमार्थं नैजस्विनोऽपि धनिनोऽपि मनस्विनोऽपि॥ तस्मान्नरो नरार्थे रपियं सकाकातसम्मान
नमिच्छति सरक्षतु शीलमेव॥ लोके सुखं विषयजं सभयं सर्वे वै वधस्मान्न॥ कृतमतेः सुखं मुनमनुते सान्न
सुखमुदारमहोयमार्गेयः प्राप्नुमिच्छति सरक्षतु शीलमेव॥ यो भुञ्जे शीलं विनयस्य विनाशकाले भ्रास॥ समावि
सति शीलवतो न सोऽस्ति तस्मात्सुहृद्विनाय॥ परलोकवन्ने योगान्मुमिच्छति सरक्षतु शीलमेव॥ शीलं न त्रिंश्वयद
टेन दिवे प्रयाति नान्मकूमेन न कूटं दृष्टि कृतौ मार्गे॥ तस्मादनेपि न वासमृतेऽपि तिङ्मायः स्वर्गमिच्छति सरक्षतु शी
लमेव॥ शीलं विना प्रहरणावरणानिरक्षा शीलं धनं परममार्थमहायमर्थं॥ शीलस्थिरं पुण्यसमर्थं नृणामिभिन्न

गुरु
१६

शीलं विभूषणमृतेऽपि विभूषणोभ्य॥ न अस्ति शीलमदं हि तत्कारि मित्रं स्निग्धं शयोनखं शीलसमास्ति वलु
मातापित्रा च तनयाय विधानमिच्छेत्तयः॥ शीलमूर्जितं फलं हि तमादधाति॥ ॥ इति शीलकथा ॥ ॥ सर्वमेत
सुचरितं दानं मुगलं योजनं॥ कृतं कल्पसहस्रैर्यत्प्रतिय॥ प्रतिहन्ति तत्॥ न वदेव समं पापं च क्षान्ति समन्तप
तस्मात्क्षान्तिप्रयत्नेन भावयद्वि विधेर्नये॥ समेन गृह्णाति न प्रीतिं सुखमश्रूते निति डानं प्रति देवशत्रुहृदि
स्थिते॥ न द्विषन्नः क्षयं यान्ति यावज्जीवमऽपि प्रत॥ क्रोधमेकं नृणां हृत्पातनेन सर्वद्विषो हता॥ विकल्पे भव
नदिप्तेन जन्तुक्रोधं हविर्भुजा॥ दहन्त्यान्मावतमेवा दोयं धक्ष्यति वामं वा जरायुपवतां क्रोध॥ न मश्नु
यतामपि वेधाधर्मार्थकामानां तस्मात्क्रोधं निवारयेत्॥ मर्कसं सोऽदिता ज्यते यातामप्यधकारिणा॥ येन यास्य

सुसि
७

निनरकान्तये वै ते हतानन ॥ एतानाश्चिन्मया यं शीयते क्षमतो बहु ॥ मामाश्रित्य च याभ्यते नरकानदीर्घ
वेदनान ॥ अहमेवापकार्यं वा भमे तेनोपकारिण ॥ कस्माद्विषयं कृत्वा खलु चेत् ॥ पुत्र्यसि सुखं दरादपि
कहिन्वा प्रेरके यदि कुप्यसि द्वेन प्रेरितः सोपि द्वेन द्वेषो लुमेव न ॥ ॥ क्षान्तिकथा इति ॥ ॥ वीर्यहि सर्वगुण
रत्ननिधात भूतं सर्वोपदत्तर निवीर्यमहा प्रवेन ॥ नैवास्ति तज्जगति वलु विविच्यमानं ता वा प्रुपाद्यदिह
वीर्यरथा धिह ॥ युद्धेषु यत्करितं रङ्गवदातिमलु नाराचतो मरपरश्च वसंकृतेषु ॥ इह ज्वारि पूनजयम
उत्तममा प्रुवन्ति विस्फुजितं तदिह वीर्यमहा भद्रस्य ॥ अभोतिर्धीन्मकरवन्दविधिदिता मृजुजा कृताकृत
तरङ्गविभंगीभीन ॥ वीर्यं रागोपव्यदेमिच प्रविहं घ्यश्रू ॥ क्वेन नप गुणरत्न च नोर्जनानि रागादीनुरगा

गुरु
७

निचोग्रवपुषो विष्कम्भवीर्योन्विता ॥ शीले सज्जनविजनिर्मलतरं संस्य कृत्वा दाययत् ॥ मर्त्याः कान्तरेषु मेरु
सिखरोयान्तेषु वीर्योन्विता ॥ शीलं सज्जनविजनिर्मलतरं याशोपगूढाश्वि ॥ यदेवा वियति विमानवा
सिनो न्यो न्यनिदन्ताः समनुभवन्ति सौमनस्य ॥ अम्यन्नवियुक्तफलप्रसुतिरतो वीर्यस्य स्थिरविहितस्य
साविभूति ॥ ॥ इति वीर्यकथा ॥ ॥ क्लेशारिवर्गत्वविभूयवीर्यसंबोधिलक्ष्मी यद्रमा प्रुवन्ति बोध्यं
दानं पुदि शान्तिसत्त्वो ध्यानं हितवदनिहेतु ॥ जन्म प्रवन्ध करणौ कनिमिन्नभूतान ॥ एगादिदोषतिव
यान् प्रविशार्पे सर्वान् ॥ आकाशभुज्यमनसः संमलोष्ट हेमा ध्याता द्रवन्ति मनुजा गुणा हेतुभूता ॥ जि
त्वा क्लेशारिवृन्दमुभव रमथने सर्वथा ह ध्वलक्षे प्राप्ता ॥ संबोधी लक्ष्मी प्रवर गुणमयी दूह्यमानि न्यभूये

सुप्ति
१८

सत्वे ज्ञानाधियत्यं विगतं रिपुभयाः कर्तव्ये यन्त्रे त्वाध्याने तत्रैकं हेतुं सकल गुणानि विष्टा इत्यर्थो गुरोः
मोहाश्वकारं प्रविद्यार्थं सत्त्वं ज्ञानावभासं कुरुते समन्तात् **॥** संबद्धसूर्यः सुरमानुषानाहेतुः **॥** स तत्र प्रवरः
समाधिः **॥** इति ध्यान कथा **॥** प्रज्ञाधनेन विकलं नृनरस्य रूपमाहो रूपायमिव सारविहीनम
नः बुद्ध्या त्वत्तस्य फलमिष्टमदेति वीर्यात् वीर्यं नुबुद्धिरहितं स्ववधाय सत् **॥** यो नेकतन्मा नरतं स्वजन
भूतं **॥** भविष्यत् कलमामगोत्रैः **॥** मध्यान्तवद्योपि जनप्रवेति प्रज्ञावरं तत्कथं यन्निजज्ञा **॥** यदुद्धो मर्त्यलो
के मलतिमिरगणं दारयित्वा महानं ज्ञानालोकं करोति प्रहतिवसदादोषवृन्दं नराणां आदेष्टावेति

गुरु
१८

यो वरमनुजमनोर्वेति सर्वैः प्रकारैः प्रज्ञानत्रयित्यं शुभवरजननीं हेतुमुत्कीर्तयन्ति **॥** कार्योऽवेवापि
दृष्टं **॥** निमग्ना संग्राममध्यमनुजाप्रधानाः प्रज्ञावसानो विज **॥** यं लभन्ते प्रज्ञायत्रः सा शुभहेतुभूता **॥** तस्मा
त्सर्वगुणां धंसा धनकरी प्रज्ञैव संवृता न प्रज्ञाविकला विभान्निपुणैः प्रातः प्रदीयाश्च **॥** इति
प्रज्ञा कथा **॥** स्वर्गीयवर्गगुनरत्नविधानभूता रुताः च देवभुवि पारमिता नराणां **॥** ज्ञात्वा नरः स्वहि
तसाधनतत्परः स्यात्कुर्यान्नरकः सततमाशुदृष्टं प्रयत्नं **॥** इति पारमितापरिकथा शुभासितरत्न
कराऽके समाप्ता **॥** कृतिराचार्यसुरस्य ग्रन्थप्रमानमस्य शतं **॥** ये धर्मा हेतुप्रभावा हे

गुप्तेषां तथागतः ॥ एव दन्तेषां वयोतिरो धरं वादी महेश्वरा ॥

॥ शुभमस्तु सर्वदा ॥